

IM MEMORIAM

Adalberto de Souza Lopes

Adalberto de Souza Lopes, directeur van de crèche Escola da Fraternidade, is onverwachts op 65-jarige leeftijd overleden. Hij werd op 6 juni 2022 in het ziekenhuis opgenomen om een chirurgische ingreep te ondergaan en en stierf op 10 juni 2022 aan de gevolgen van complicaties bij de operatie.

Adalberto was sinds het begin van de Stichting (1977) betrokken als een betrouwbare contactpersoon en steun voor de Stichting. Hij was 38 jaar het hoofd van Associação Santa Beatriz/Creche Escola da Fraternidade.

Zijn overlijden voelt als een groot verlies voor de Stichting maar het is vooral een intens verlies voor zijn familie, de crèche, zijn medewerkers, en de gemeenschap van Nordeste de Amaralina in Salvador da Bahia. Adalberto woonde met zijn gezin in de sloppenwijk waar de crèche zich ook bevindt.

Adalberto was een warme persoon die altijd de verbinding zocht met mensen om hem heen. Daarom voelde hij voor iedereen veilig. Hij bleef kalm en stelde veel vragen. Hij bouwde aan samenwerking, aan oplossingen en vrede. Hij was kritisch en kon dit kalm met argumenten uitleggen: over de regering, over de verdeling van rijk/arm, over Brazilië, over de mensen in de wijk. Hij had veel connecties in de wijk; bijvoorbeeld met winkeliers om aan goedkope dingen te komen voor de crèche. Hij kende de ambtenaren bij de gemeente die verantwoordelijk waren voor subsidies en vergunningen en kon aanvragen goed onderbouwen. Hij mopperde over alle documenten die hij hiervoor moest aanleveren maar was hierin ook uiterst secuur en georganiseerd.

Hij zag het onderwijs als sleutel voor verandering en voor ontwikkeling. En het fundament hiervoor begint bij kleine kinderen. Hij was een ster in het betrekken van ouders bij het onderwijs. Het kleuteronderwijs was een ingang, een sleutel om invloed te hebben op de opvoeding thuis.

Adalberto was gek op spreuken. En een van zijn favorieten was: “als je kinderen nu goed opvoedt, dan hoef je ze niet te straffen als volwassenen.” Een andere die hij vaak gebruikte was: “als je iets wil veranderen, begin dan bij de kinderen”.

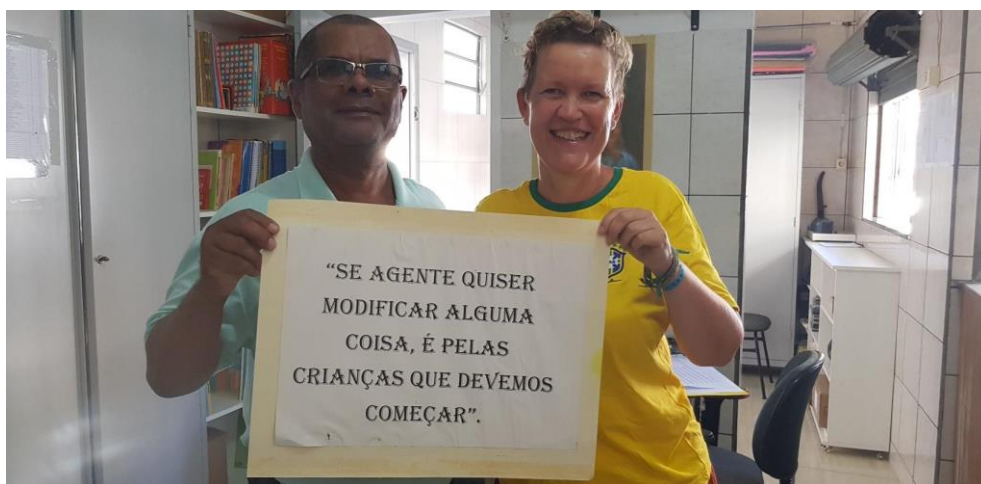
Duizenden kleuters hebben geprofiteerd van een goede start in het onderwijs op zijn crèche. Het niveau van het onderwijs op de crèche is de afgelopen jaar sterk verbeterd door o.a. allerlei cursussen die de leerkrachten hebben gevolgd, thematisch onderwijs, de begeleiding van een pedagoog. Maar de kleuters hebben óók geprofiteerd van veiligheid, essentieel voor de ontwikkeling van het jonge kind, zeker in de favela waar geweld veelvuldig aanwezig is. De crèche ontwikkelde het vredes-onderwijs, model staan en voordoen, het uitvoeren van geweldloosheid, sámenwerken en leren dat je zaken oplost met praten, met goedmaken, met onderhandelen, met liefde. Meer hierover is te lezen in het promotieonderzoek van Annelieke van Dijk, [zie de link op onze website](#). Adalberto heeft ons en Annelieke geholpen om dit onderzoek uit te voeren, samen met contactpersonen van onze andere projecten.

Adalberto ging voor samenwerking. In 2007, bij een bezoek aan zijn crèche, stelden we voor om een bijeenkomst te organiseren met de andere projecten van de Stichting om elkaar beter te leren kennen/van elkaar te leren. Adalberto hielp ons daarbij. Onze “Hollandse” insteek daarbij was om met een agenda te werken waarin te veel inhoudelijke punten waren opgenomen. Adalberto volgde daarbij echter de “Braziliaanse” insteek met de nadruk op het leggen van goede contacten. We begonnen de vergadering met muziek, met samen zingen, met samen eten. Iedereen deed vol enthousiasme mee. Er ontstond een hele warme sfeer. Wij kwamen niet verder dan agendapunt 1, maar het contact is sindsdien blijven bestaan. Adalberto bleef doorgaan met het organiseren van bijeenkomsten en zorgde daarbij voor een goede samenwerking bij de uitvoeren van de projecten. Het gezamenlijke project LER (Livro em Rodas, boek op wielen) is hier een mooi voorbeeld van.

Zijn medewerkers droegen hem op handen. Het leiding geven aan de creche deed hij naast zijn baan als wiskundeleraar op de middelbare school. Dat hij zelf leraar was, was aan hem te merken. Hij kon stapsgewijs zaken goed uitleggen en met veel geduld. Hij kende het onderwijssysteem goed. De laatste 2 jaar van zijn leven was hij met pensioen. Hij was een inspiratiebron voor alle medewerkers, vrienden en familie.

We verliezen een groot persoon en een langdurige vriendschap. Moge hij rusten in Vrede.

Marilia, een onderwijzeres (38 jaar) die al jaren op de crèche werkt, en al veel coördinerende taken overnam, gaat samen met Adalberto' s dochter Vania (die inmiddels ook op de crèche werkt) onderzoeken hoe zij de leiding van Adalberto over kunnen nemen. Dit alles gaat in overleg met alle medewerkers van de crèche en het bestuur van Associação Santa Beatriz. Dit zal leiden tot een voorstel aan het bestuur over hoe de crèche te coördineren en dit zal bij een notaris worden vastgelegd. We hebben hierin vertrouwen als Stichting en zullen nauwgezet volgen hoe de crèche functioneert.

In 2018: Anita Lemoine, voorzitter, met Adalberto en een van zijn spreuken.

Adalberto met medewerkers op het kantoor van de crèche. 2e van links is Marilia.

Adalberto met José, een van zijn medewerkers. Nauwgezet bezig met verantwoordingen.

De begrafenis van Adalberto op 11 juni 2022. Mensen die overlijden in Brazilië worden binnen 24 uur begraven.